

Obsah

Úvod k druhému vydání /17

I. Územní vývoj a proměny krajiny

Eva Semotanová

I.1 Formování geografického jádra českého státu /27

I.2 Země Koruny české /31

I.3 Československo a středoevropský prostor /34

I.4 Česká republika v srdci Evropy /38

I.5 Proměny krajiny /39

I.6 Krajina českých zemí v neolitu. Raně středověké kolonizační procesy /40

I.7 Velké proměny krajiny raného novověku /41

I.8 Krajina v proudu industrializace, urbanizace a rozmachu dopravy /46

I.9 Krajina ve střetu s moderní společností /49

II. Pravěk a počátky slovanského osídlení (do 8. století)

Dušan Třeštík

II.1 Význam neolitické revoluce /55

II.2. Keltové v českých zemích /56

II.3. Stěhování národů /58

III. Velká Morava a počátky státního života (9.–10. století)

Dušan Třeštík

III.1 Počátky Velké Moravy /63

III.2. Velká Morava mezi Byzancí a franskou říší /67

III.3. Politické sjednocení Čech /71

III.4. Krize kolem roku 1000 a její překonání /75

IV. Český stát za přemyslovských knížat a králů
(od počátku 11. století do roku 1306)

Dušan Třeštík (IV.1) – Josef Žemlička (IV.2–4)

IV.1 Upevnění českého státu v době knížecí /81

IV.2 Královské tituly a jejich historický význam /92

IV.3 České země v době „velké“ kolonizace /94

IV.4 „Říše“ Přemysla Otakara II. a Václava II. /102

V. Rozmach českého státu za Lucemburků (1306–1419)

Miloslav Polívka

V.1 Evropský rozměr české politiky /115

V.2 Společnost a kultura lucemburské doby /129

V.3 Před revolucí /138

VI. Husitská revoluce (1419–1471)

František Šmahel

VI.1 Počátky reformního hnutí /147

VI.2 Husitské války v letech 1420–1434 /152

VI.3 Období polipanské restaurace a interregna (1434–1452) /160

VI.4 Království „dvojího lidu“ /163

VII. České země za vlády Jagellonců (1471–1526)

Jaroslav Boubín

VII.1 Česko-uherská personální unie /173

VII.2 Stavby a společnost doby jagellonské /176

VII.3 Před branami evropské reformace /181

VII.4 Vzdělanost a kultura doby jagellonské /184

VIII. Český stavovský stát v habsburské monarchii (1526–1620)

Jaroslav Pánek

VIII.1 Začlenění českého státu do středoevropské monarchie /193

VIII.2 Země krále a stavů /197

VIII.3 Společnost a kultura ve století před třicetiletou válkou /206

VIII.4 Vyhrocení konfliktu a české stavovské povstání 1618–1620 /219

IX. Barokní absolutismus (1620–1740)

Jiří Mikulec

IX.1 Státoprávní a společenské proměny za třicetileté války /235

IX.2 Poválečná konsolidace a rekonstrukce českých zemí /242

IX.3 Český stát jako integrální součást habsburské monarchie /249

IX.4 Barokní kultura a společnost českých zemí /255

X. Osvícenský absolutismus a zrod moderního státu (1740–1792)

Martina Ondo Grečenková

X.1 Cesta k centralizovanému státu /267

X.2 Reformy osvícenského absolutismu /274

X.3 České osvícenství a počátky občanské společnosti /280

XI. Zrození moderního českého národa (1792–1848)

Jan Hájek – Milan Hlavačka

XI.1 Na prahu nové epochy českých dějin /289

XI.2 Obecné rysy vývoje /290

XI.3 České země v rámci habsburské monarchie /293

XI.4 Počátky industrializace českých zemí /296

XI.5 Vznik a vývoj českého národního hnutí /302

XI.6 Duchovní pozadí doby. Česká a moravská obrozenecká kultura /309

XII. Češi za revoluce a neoabsolutismu (1848–1860)

Milan Hlavačka

XII.1 Jaro národů v habsburské monarchii a jeho vyústění /321

XII.2 Zrod české politické reprezentace /328

XII.3 Dvojitá tvář neoabsolutismu /331

XII.4 Hospodářská politika neoabsolutismu /334

XIII. Dotvoření české národní společnosti v období liberalismu a nacionalismu (1860–1914)

Pavel Cibulka – Jan Hájek – Martin Kučera

XIII.1 Obnovení ústavního života a státoprávní boje /341

XIII.2 Češi a Němci – zostření národnostního zápasu /348

XIII.3 Hospodářský vzestup českých zemí /357

XIII.4 Kultura v českých zemích druhé poloviny 19. století a počátku 20. století /363

XIV. České země v letech první světové války

Josef Harna

XIV.1 Reakce na vypuknutí války /391

XIV.2 Zahraniční akce /396

XIV.3 Situace doma uprostřed války /398

XIV.4 Rovnováha sil /400

XIV.5 Agonie habsburské říše a československý odboj /401

XV. První Československá republika

Josef Harna

XV.1 Budování státu /409

XV.2 Na cestě k prosperitě /415

- XV.3 Kulturní život v podmínkách demokracie /421
XV.4 Odraz velké hospodářské krize v sociální a politické sféře /428
XV.5 Demokracie v ohrožení /432
- XVI. Československo v pomnichovském období
a v letech druhé světové války (1938–1945)
Jan Gebhart
XVI.1 Důsledky mnichovského diktátu na odtrženém území /449
XVI.2 Druhá republika /453
XVI.3 Protektorát Čechy a Morava /456
XVI.4 Protinacistická rezistence doma a v zahraničí /458
XVI.5 Česká kultura v letech války /464
XVI.6 Závěrečná etapa války a obnova Československa /465
- XVII. Československo mezi dvěma totalitami (1945–1948)
Jiří Kocian
XVII.1 Poválečné proměny /477
XVII.2 Život v poválečném Československu /491
XVII.3 Boj za zachování československé demokracie /496
- XVIII. Nastolení komunistického režimu v Československu
a jeho první krize (1948–1958)
Jiří Pernes
XVIII.1 Mocenský převrat v únoru 1948 /505
XVIII.2 Zásadní změny politického a hospodářského charakteru státu /512
XVIII.3 První krize komunistického režimu a její překonání /524
- XIX. Komunistické Československo na cestě od upevňování
totality k liberalizaci režimu (1959–1967)
Jiří Pernes
XIX.1 Upevňování totalitního režimu koncem 50. let /535
XIX.2 Pokusy o hospodářskou reformu a liberalizace režimu v polovině 60. let /542
- XX. Poločas rozpadu: velká krize komunistického režimu (1967–1971)
Oldřich Tůma
XX.1 Pražské jaro /553
XX.2 Srpnová intervence a její následky /567
XX.3 Obnovení pořádku /576

XXI. Druhá stabilizace komunistického režimu a cesta k pádu
(1972–1989)

Oldřich Tůma

XXI.1 Normalizační režim /583

XXI.2 Protirežimní opozice nového typu /591

XXI.3 Degenerace a kolaps /595

XXII. Návrat Československa k demokracii 1989–1992

Jiří Suk

XXII.1 Sametová revoluce /603

XXII.2 Politika v přechodném období (leden–červen 1990) /605

XXII.3 Parlamentní volby 1990. Pokus o vyřešení česko-slovenské otázky.

Základní problémy obnovené demokracie (červen 1990–červen 1992) /612

XXII.4 Parlamentní volby 1992. Nové rozdělení moci a zánik České a Slovenské
Federativní Republiky (červenec–prosinec 1992) /625

XXIII. Česká republika 1993–2004

Tomáš Zabradníček

XXIII.1 Navázání na československé tradice /633

XXIII.2 Hlavní rysy vnitropolitického vývoje (1993–2004) /635

XXIII.3 Ekonomické reformy a spory o jejich hodnocení /640

XXIII.4 Společnost v transformacích /645

XXIII.5 Snahy o nové mezinárodní zapojení /648

Seznam zkratk /653

Seznam vyobrazení, tabulek a map /655

Seznam představitelů českého státu /660

Územní vývoj – mapy /663

Jmenný rejstřík /665